

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoP/55/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617210572
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6617210572.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudkýň JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Janky Boroškovej, ako členiek senátu, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: A. C., nar. XX. XX. XXXX a C. C., nar. XX. XX. XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti matky N. C. nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L., P. T./XX a otca M. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom L., F. U. XXXX/XX, toho času bytom K. K., C. XX, o návrhu matky maloletých detí na zmenu rozhodnutia a o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca maloletých detí proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 21P/58/2017-23 zo dňa 30. 08. 2017, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloleté deti C., A. a C., dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky N. C., ktorú určil, že bude zabezpečovať ich osobnú starostlivosť a bude maloleté deti zastupovať v bežných veciach a to na čas nadobudnutia právoplatnosti výroku rozhodnutia v konaní o výkon rodičovských práv a povinností k obom maloletým deťom. Zároveň napadnutým uznesením okresný súd uložil otcovi maloletých detí povinnosť prispievať na výživu maloletých detí sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného zákona až do nadobudnutia právoplatnosti výroku rozhodnutia o vyživovacej povinnosti na maloleté deti vo veci samej. Takto určené výživné uložil okresný súd otcovi zasielať k rukám matky vždy k 15-temu dňu toho ktorého mesiaca od vykonateľnosti odvolaním napadnutého uznesenia.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd uviedol, že matka detí podaním zo dňa 23. 08. 2017 žiadala vydať neodkladné opatrenie a tiež podala návrh na zmenu rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloleté deti A. C. a C. C.. Vo svojom návrhu uviedla, že dňa 16. 08. 2017 bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletú A. C. otcom detí M. C., ktorý otec odôvodnil tým, že sa situácia vo výchove detí oproti minulosti zmenila tak, že matka sa rozhodla odsťahovať aj s maloletými deťmi A. a C. C. do K.. Ako dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia otec uviedol školskú dochádzku, ktorým žiadal zmenu rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k 7P/2/2013-32 zo dňa 20. 03. 2013 o zverení starostlivosti oboch dcér A. a C. do striedavej osobnej starostlivosti tak, aby bola maloletá A. zverená do jeho výlučnej osobnej starostlivosti. S predmetným návrhom otca sa matka nestotožnila. Matka v návrhu uviedla, že obidvom maloletým deťom zabezpečila nástup do školského zariadenia od septembra 2017 na Základnej škole v A. B., o čom predložila ako dôkaz rozhodnutia o prijatí zo dňa 22. 06. 2017 č. 2017/17 a 2017/18. Matka uviedla, že zmenu bydliska ako aj výber školy vopred konzultovala s oboma maloletými deťmi ako aj s ich otcom, ktorý súhlasil s presťahovaním aj zmenou školy, na ktorú sú obe deti prijaté. S ohľadom na krátkosť času pred začiatkom školského roka je zrejmé, že nebude možné vec osobnej starostlivosti o maloleté deti A. a C. C. právoplatne rozhodnúť do doby, kedy by mali deti nastúpiť na začiatok školskej dochádzky, t. j. ku dňu 04. 09. 2017. Vzhľadom na to, že nenastúpením na povinnú školskú dochádzku by mohlo dôjsť

k veľmi závažnému ohrozeniu alebo narušeniu ich priaznivého vývoja, pričom obidve maloleté deti sú riadne prijaté na vzdelávanie v školskom roku 2017/2018 na Základnú školu vo A. B., matka má za to, že je v plnom záujme maloletých detí, aby im bolo zabezpečené stabilné výchovné prostredie, aby mohli nastúpiť na riadnu povinnú školskú dochádzku, a teda že sú splnené všetky podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa ust. § 365 a § 366 CMP.

3. Návrhu matky maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia okresný súd vyhovel odvolaním napadnutým uznesením, keď konštatoval, že na základe predloženého návrhu a listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, ako aj preskúmaním pripojených spisov Okresného súdu Lučenec sp. zn. 7P/2/2013 o rozvode rodičov maloletých detí a sp. zn. 4P/55/2017 o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a zverenie maloletej A. C. dospel k názoru, že je nutné, aby boli regulované a upravené nie len vzťahy rodičov týkajúce sa maloletej A. C. a tiež C. C., a aby bolo určené, kto nesie zodpovednosť za ich výchovu, teda súd dospel k názoru, že je daný dôvod na vydanie neodkladného opatrenia tak, ako to žiadala matka vo svojom návrhu, kde osvedčila naliehavosť daného stavu.

4. Súd sa stotožnil s dôvodmi návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko mal v konaní za preukázané a osvedčené, že navrhovaná dočasná úprava je nevyhnutná vzhľadom k akútnej situácii, v ktorej sa maloleté deti nachádzajú. Keďže súd nemohol pre krátky časový interval vykonať osobné dokazovanie, vychádzal z vyjadrenia matky, z ktorého vyplýva, že deti fakticky mala vo výchove už len matka. Je pritom v záujme maloletých detí, aby mali urýchlene upravené právne postavenie tak, že budú zverené jednému z rodičov, nakoľko striedavá starostlivosť vzhľadom k zmenám v súvislosti s presťahovaním rodičov neprichádza do úvahy a tiež nie je riešením zverenia detí niektorému zo starých rodičov v L. za situácie, keď obaja z rodičov poskytujú záruku na dobrú výchovu a o výchovu majú reálny záujem.

5. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí. Žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol, pretože podľa jeho názoru nie sú splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie.

6. Ako dôvody podaného odvolania otec maloletých detí videl v nedostatočnom zistenom skutkovom stave veci, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal. Bez náležitého overenia si tvrdení matky maloletých detí rozhodol v jej prospech, nerešpektujúc záujem minimálne maloletej A.. Zdôraznil, že obe deti sú v poriadku, je o ne riadne postarané, nie sú ohrozené na živote ani zdraví, majú zabezpečenú riadnu starostlivosť. Poukázal na to, že s maloletou A. bol vyslúchnutý na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici, kde okrem pohovoru prebehlo aj šetrenie v jeho rodine ohľadom bytových podmienok a prostredia, v ktorom vyrastajú maloleté deti vrátane maloletej A.. Maloletá vyjadrila svoje pranie pred pracovníčkami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, kde zdôraznila, že chce vyrastať v spoločnej domácnosti s ním a jeho terajšou partnerkou. Tieto správy, ako aj vyjadrenie maloletej sú súčasťou spisu sp. zn. 4P/55/2017. Otec maloletých detí v odvolaní uviedol, že on sa rozhodol rešpektovať názor a pranie maloletej A. a podľa informácií, ktoré má od nej, zazlieva matke to, že uprednostňuje mladšiu sestru na jej úkor. Otec maloletých detí v odvolaní tiež uviedol, že o tom, že budú maloleté deti navštevovať školu v K., nevedel. Nebolo mu nikdy doručené rozhodnutie riaditeľa školy o zápise a prijatí dcér do základnej školy a ani do ktorej školy by mali nastúpiť. Otec detí uviedol, že v prostredí, v ktorom sa momentálne maloletá A. nachádza, takmer celé leto, sa cíti spokojná a šťastná. Žiadnym spôsobom ju otec neovplyvňuje ani nenahovára proti matke, ale rešpektuje jej pranie zostať s ním. Je preto nepochopiteľné, že tento záujem maloletej nebol rešpektovaný ani tak, že by bola maloletá aspoň vypočutá súdom alebo prostredníctvom kolízneho opatrovníka. Otec maloletých detí zdôraznil, že maloletá A. navštevuje Základnú školu, O. XX, K. K., kde riadne dňom 04. 09. 2017 nastúpila. Je prijatá na základe dočasného rozhodnutia až do vyriešenia celej záležitosti. Z uvedených dôvodov považuje otec maloletých detí nariadenie neodkladného opatrenia za nezákonné a vydané v rozpore so zákonom a proti záujmom maloletej A..

7. Matka maloletých detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca maloletých detí uviedla, že otec maloletých detí odvolaním napadnuté rozhodnutie prevzal dňa 05. 09. 2017. Od tohto dátumu ignoruje jej výzvy, telefonáty, SMS a emailové správy a odmietol sa tomto rozhodnutiu podrobiť aj napriek tomu, že bolo vykonateľné. Matka maloletých detí zastáva názor, že je tu jednoznačná naliehavosť dočasnej úpravy rodičovských práv a povinností, ktorá vyplýva z postoja a správania samotného otca detí. Otec maloletých detí odmieta odovzdať maloletú A. matke napriek tomu, že bola dočasne zverená do jej

osobnej starostlivosti a všemožne sa snažil vytvoriť prekážky na to, aby sa matka mohla s deťmi presťahovať tak, ako to bolo medzi nimi predtým dohodnutá, aby maloleté deti mohli nastúpiť do školy, na ktorú boli už od júna 2017 prijaté. V odvolaní otca je drvivá väčšina zavádzajúcich a klamlivých informácií a matka maloletých detí má za to, že by mali byť prešetrené pri súdnom pojednávaní o úprave rodičovských práv. Matka maloletých detí má za to, že pri rozhodovaní okresného súdu, ako aj v súčasnosti, sú splnené všetky podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Navrhla, aby krajský súd zamietol odvolanie otca ako neopodstatnené a uznesenie okresného súdu ako správne v plnom rozsahu potvrdil.

8. Odvolací súd prejednal odvolanie otca bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, pretože došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a uvedený nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

9. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia sa síce nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré by musel súd zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, avšak súd nesmie rezignovať aspoň na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť, či nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné. Vždy je teda potrebné posúdiť, či dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad mieru nevyhnutnú, a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ.

10. V prípade, ak sa neodkladné opatrenie týka dočasnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, resp. starostlivosti o maloleté dieťa, tak ako je to v tomto konkrétnom prípade, je potrebné starostlivo zvážiť, či dočasná ochrana subjektívneho práva rodiča - v danom prípade matky, nie je v rozpore so subjektívnym záujmom maloletého dieťaťa, ktorý musí byť pri rozhodovaní dominantný.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol bez akéhokoľvek overenia si tvrdení matky maloletých detí tak, že návrhu matky maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel. V tomto smere konštatovanie okresného súdu, že nemohol pre krátky časový úsek vykonať osobné dokazovanie a preto vychádzal z vyjadrenia matky, je nedostačujúce.

12. Je evidentné, že striedavá osobná starostlivosť upravená rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 7P/2/2013 zo dňa 20. 03. 2013 nikdy realizovaná v zmysle súdneho rozhodnutia nebola. O maloleté deti sa striedavo starali starí rodičia z otcovej a matkinej strany. Z uvedeného teda vyplýva, že starostlivosť o maloleté deti formou striedavej starostlivosti oboch rodičov zabezpečovaná nebola, naopak, medzi rodičmi nastali nezhody o tom, ktorému z nich bude zverená do osobnej starostlivosti maloletá A.. Okresný súd mal už v čase svojho rozhodovania vedomosť o tom, že maloletá A. bola prijatá do 6. ročníka základnej školy v K. K. a súčasne, že bola prijatá aj na základnú školu vo A. B.. Súd prvej inštancie vôbec neprihliadol na skutočnosť, že medzi rodičmi prebieha nezhoda o tom, ktorému z rodičov bude do budúcnosti zverená maloletá A. do osobnej starostlivosti. K uvedeným skutočnostiam okresný súd nevyslovil žiadne skutkové a ani právne závery k naliehavosti nariadenia neodkladného opatrenia.

13. Napriek tomu, že v čase svojho rozhodovania mal okresný súd vedomosť o tom, že maloletá A. má výhrady k svojmu presťahovaniu s matkou a mladšou dcérou do K., toto vyjadrenie maloletej žiadnym spôsobom nevyhodnotil, a to napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že bol podaný návrh otcom maloletého dieťaťa o zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti a o nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletej A..

14. Napriek tomu, že okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza, že na základe predloženého návrhu a listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise, ako aj s preskúmaním pripojených spisov Okresného súdu Lučenec 7P/2/2013 o rozvoze rodičov maloletých detí a 4P/55/2017 o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, dospel k záverom o nevyhnutnosti nariadenia neodkladného opatrenia, nijako sa nevyšporiadal so stanoviskom maloletej A..

15. Odvolací súd uznáva, že v prípade neodkladného opatrenia sa rozsiahle dokazovanie nevykonáva, ale napriek tomu je nevyhnutné prihliadnuť aj na záujmy maloletého dieťaťa, v tomto konkrétnom prípade maloletej A., zvlášť za situácie, keď maloleté dieťa bolo súčasne prijaté do 6. ročníka základnej školy

v K. K. a súčasne bola maloletá prijatá aj na základnú školu vo A. B.. Z odvolania otca maloletých detí však vyplýva, že maloletá A. nastúpila dňa 04. 09. 2017 do 6. ročníka Základnej školy, O. XX, K. K..

16. Aj keď podľa vyjadrenia matky maloletých detí maloletá A. súhlasila s presťahovaním sa do K., došlo počas letných prázdnin k zmene jej stanoviska. Uvedenou skutočnosťou sa však okresný súd vôbec nezaoberal. Bude úlohou okresného súdu po zrušení a vrátení veci opätovne posúdiť návrh matky maloletých detí v zmysle ust. § 367 CMP. Okresný súd posúdi, či sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, keďže o maloleté deti je momentálne postarané tak, že maloletá A. je podľa vyjadrenia otca maloletých detí v jeho starostlivosti a maloletá C. je v starostlivosti matky maloletých detí. Okresný súd prešetrí pomery u maloletých detí s tým, že pri rozhodovaní bude sledovať záujem maloletých detí.

17. Neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že podanie matky maloletých detí zo dňa 22. 08. 2017, ktorému bola Okresným súdom Lučenec priradená samostatná spisová značka 21P/58/2017, je podľa označenia vyjadrenia matky k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň aj návrhom matky na nariadenie neodkladného opatrenia a návrhom matky na zmenu rozhodnutia vo veci starostlivosti o maloleté deti. Je evidentné, že vo vzťahu k maloletým deťom na Okresnom súde Lučenec prebiehajú momentálne dve konania pod rôznymi spisovými značkami. Jedno je vedené pod sp. zn. 4P/55/2017 a druhé pod sp. zn. 21P/58/2017. Odvolací súd je toho názoru, že je vhodné, aby sa okresný súd vysporiadal aj s otázkou či je na mieste, aby v súvislosti s tými istými maloletými deťmi prebiehali na okresnom súde dve rôzne konania, o ktorých rozhodujú samostatne dvaja sudcovia okresného súdu.

18. V aktuálnom štádiu odvolacieho konania neprináleží odvolaciemu súdu posudzovať do akej miery môže byť otec maloletých detí vo vzťahu k jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia úspešný po tom, čo rozhodnutie Okresného súdu Lučenec č. k. 4P/55/2017-38 zo dňa 23. 08. 2017 bolo uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoP/54/2017 zo dňa 12. 09. 2017 zrušené a vec bola okresnému súdu vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Okresný súd sa však pri rozhodovaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia dôsledne nesledoval záujem maloletých detí, preto neostávalo odvolaciemu súdu iné, ako napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, ak súčasné pomery na strane maloletých detí odvolaciemu súdu nie sú známe.

19. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).